

**Svar och lösningsförslag till extra-ks3, 23 maj 2007,  
i 5B1118 Diskret matematik för CL2, CL3 och Media1**

1) (För varje delfråga ger rätt svar  $\frac{1}{2}$ p, inget svar 0p, fel svar  $-\frac{1}{2}$ p.  
Totalpoängen på uppgiften rundas av uppåt till närmaste icke-negativa heltal.)

	sant	falskt
a) Om de ändliga grupperna $G_1$ och $G_2$ är isomorfa så är de lika stora. Ja, isomorfin är en bijektion mellan dem.	×	
b) Två grupper som är lika stora är alltid isomorfa. Nej, t.ex. $S_3$ och $(\mathbb{Z}_6, +)$ är lika stora, men inte isomorfa.		×
c) Sidoklasser till en och samma delgrupp $H$ till en grupp $G$ är lika stora. Ja, de är båda lika stora som $H$ .	×	
d) Varje grupp har minst en cyklisk delgrupp. Ja, varje element genererar en cyklisk delgrupp.	×	
e) Lagranges sats säger att om $H$ delgrupp till $G$ så gäller att talet $ H $ delar talet $ G $ . Ja, faktiskt.	×	
f) Om elementet $g$ i en grupp $G$ med gruppoperationen $\circ$ har ordning 20 så har elementet $g \circ g$ ordning 10. Ja, $(g \circ g)^k = e$ för $k = 10$ , men inte för mindre $k > 0$ .	×	

2a) (1p) Betrakta en grupp  $G$  med operationstabellen

$\circ$	$a$	$b$	$c$	$d$	$f$
$a$	$a$	$b$	$c$	$d$	$f$
$b$	$b$	$c$	$d$	$f$	$a$
$c$	$c$	$d$	$f$	$a$	$b$
$d$	$d$	$f$	$a$	$b$	$c$
$f$	$f$	$a$	$b$	$c$	$d$

Bestäm ett element  $x$  i  $G$  sådant att  $bx d = c$ .

**Lösning:**

Eftersom  $bb = c$ , gäller  $bx d = c$  omm  $xd = b$  (multiplicera med  $b^{-1}$  från vänster). Men  $dd = b$ , så  $xd = b$  omm  $x = d$ , p.s.s.

**Svar:  $x = d$ .**

b) (1p) Skriv nedanstående permutation  $\varphi$  som en produkt av disjunkta cykler:

$$\varphi = \left( \begin{array}{cccccccc} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 2 & 3 & 5 & 7 & 6 & 1 & 4 & 8 \end{array} \right).$$

**Lösning:**

Eftersom  $\varphi(1) = 2, \varphi(2) = 3, \varphi(3) = 5, \varphi(5) = 6$  o.s.v., får man

**svaret:  $\varphi$  ges av  $(1\ 2\ 3\ 5\ 6)(4\ 7)(8)$ .**

c) (1p) Gruppen  $(\mathbb{Z}_3, +)$  är isomorf med vidstående grupp. Ange en isomorfi mellan grupperna:

$\circ$	$e$	$a$	$b$
$e$	$e$	$a$	$b$
$a$	$a$	$b$	$e$
$b$	$b$	$e$	$a$

**Lösning:**

Identitets-elementen motsvarar varandra och i detta fall ser man att strukturen bevaras hur man än fortsätter bijektionen, så

**svaret:  $\varphi(0) = e$  och  $\varphi(1) = a, \varphi(2) = b$  eller  $\varphi(1) = b, \varphi(2) = a$ .**

3) (3p) Betrakta gruppen  $(Z_{13} \setminus \{0\}, \cdot)$ . Avgör om denna grupp genereras av elementet 2.

---

**Lösning:**

Frågan är om varje element i  $Z_{13} \setminus \{0\}$  kan skrivas som  $2^n$ , något  $n$ .

Man finner  $\frac{n}{2^n} \begin{array}{c|cccccccccccc} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 & 11 & 12 \\ \hline 2 & 4 & 8 & 3 & 6 & 12 & 11 & 9 & 5 & 10 & 7 & 1 \end{array}$  och eftersom alla element i gruppen finns med på andra raden,

**svar: Ja,  $Z_{13} \setminus \{0\}$  genereras av elementet 2.**

---

4) (3p) Låt  $\varphi = (1\ 3\ 2\ 4\ 5)$  och  $\gamma = (1\ 2\ 5)(3\ 4)$  vara permutationer på mängden  $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ . Bestäm ordningen av elementet  $\varphi\gamma^2$ .

---

**Lösning:**

$$\gamma^2 = (1\ 2\ 5)(3\ 4)(1\ 2\ 5)(3\ 4) = (1\ 5\ 2)(3)(4),$$

$$\text{så } \varphi\gamma^2 = (1\ 3\ 2\ 4\ 5)(1\ 5\ 2)(3)(4) = (1)(2\ 3)(4\ 5).$$

Permutationens ordning är minsta gemensamma multipeln till cykellängderna, så **svar:  $\varphi\gamma^2$ :s ordning är 2.**

---

5) (3p) Bestäm en delgrupp med tre element till den grupp  $G$  som har vidstående operationstabell (multiplikationstabell):

$\circ$	$e$	$a$	$b$	$c$	$d$	$f$
$e$	$e$	$a$	$b$	$c$	$d$	$f$
$a$	$a$	$b$	$c$	$d$	$f$	$e$
$b$	$b$	$c$	$d$	$f$	$e$	$a$
$c$	$c$	$d$	$f$	$e$	$a$	$b$
$d$	$d$	$f$	$e$	$a$	$b$	$c$
$f$	$f$	$e$	$a$	$b$	$c$	$d$

---

**Lösning:**

Man kan betrakta tabellen tills man hittar en mängd med 3 element som inkluderar  $e$  och är sluten under  $\circ$ .

Mer systematiskt kan man notera att  $a$  har ordning 6 och således  $aa = b$  ordning 3.  $b$  genererar alltså en delgrupp med tre element.  $b^2 = d$ , så

**svar:  $\{e, b, d\}$  är en delgrupp av ordning tre till  $G$ .**

---